

Mí lidé mají méně peněz než pražský strážník,

Téma: CzechInvest

25.2.2016 Ekonom Strana 12 Rozhovor s Karlem Kučerou

Hana Filipová

říká o platech ve státní sféře šéf CzechInvestu Karel Kučera, kterého překvapilo, jak moc dolů šel s platem i on, když vzal práci v agentuře

Je mu pětatřicet a vládní agenturu, přes niž tečou miliardy od zahraničních investorů do českého průmyslu, vede necelé dva roky. Mladíka Karla Kučeru si ve výběrovém řízení zvolil ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek. I když se obecně očekávalo, že šéfem CzechInvestu bude někdo úplně jiný.

* Od založení CzechInvestu se tu vystřídalo 13 šéfů. Kdybych to vzala průměrem, jsou to necelé dva roky na jednoho. Čistě teoreticky by se vaše práce měla pomalu blížit ke konci...

Máte dobrou otázku, ale ptáte se špatného člověka.

* Takže když se neměnila vláda ani ministr, který vás dostal do křesla, je vaše pozice pevná?

Podpora ze strany ministerstva průmyslu i ostatních resortů je relativně dost velká. Vůbec to neřeším. Plním výsledkové zadání, které jsem dostal: přinést pracovní místa a soustředit se na věci s vysokou přidanou hodnotou, to znamená, aby sem přicházeli výrobci s produkty hitech, hiend.

* Nastupoval jste ale tak trochu na nepřátelské území: předpokládalo se, že šéfem se stane pověřený ředitel Ondřej Votruba, nakonec jste byl jmenován vy. Měly se psát petice, proběhly nějaké odchody zaměstnanců. Jaký to byl pocit?

Já jsem se na to připravoval, než jsem nastoupil. Největší výzva s dopady na výsledky nebyli ani tak lidé, fungování CzechInvestu. Největší výzvou jsou pozemky, nečekal jsem, že tady může být takový limit pro práci, který se bude hůře krátkodobě ovlivňovat.

* Jak to tu po vašem jmenování vypadalo, kolik odešlo lidí?

Žádné masivní odchody jsme nezaznamenali. Abychom to srovnali: když byl odvolán Tomáš Hruša (bývalý šéf CzechInvestu pozn.red.), došlo k masivním odchodům. Ale lidé mají tendence z CzechInvestu odcházet po dvou letech do soukromého sektoru, protože dostanou zajímavější nabídku, o 15 tisíc vyšší plat. To ve státní správě neovlivníte. Je těžké sehnat sem lidi i na základní pozice projektových manažerů. Musí mít vysokou školu, umět aspoň jeden jazyk velmi dobře a nástupní platy jsou asi o 25 procent nižší, než má pražský strážník. Když jsem sem nastoupil, šel jsem s platem razantně dolů.

* Tak proč jste sem šel?

Jednak jsem nepředpokládal, že půjdu s platem až tak dolů. A také jsem toho zažil už hodně a peníze nejsou všechno. Ministr Mládek mi vyšel vstříc ve dvou věcech, které jsem po něm chtěl a dal si je jako podmínku, abych to vůbec vzal: výsledkové zadání a osobní podpora jeho a členů vlády. V mezinárodním obchodním vyjednávání potřebujete mít v nějakou chvíli eso v rukávu, možnost sjednat schůzky s klíčovými lidmi. CZECHINVEST JE PRO MLADÉ IDEÁLNÍ

* S vaším nástupem panovaly obavy, zda to ve 33 letech zvládnete. Visí to stále ve vzduchu? Mluvilo se i o tom, že politici chtějí mít nad agenturou větší kontrolu, tudíž nepotřebují silné šéfy.

Takový pocit, že by nade mnou něco viselo, nemám. Třeba Martin Jahn ve 33 z CzechInvestu už odcházel a šel dělat vicepremiéra pro ekonomiku. Nikdo to neřeší. Podobné otázky dostávám jen od novinářů, od nikoho jiného. Žádný klient to se mnou nikdy neřešil, ani politik, řeším s nimi jen projekty a jejich podporu. Jde vždy o hledání nějakého kompromisu ve vyjednávání a k tomu jsem měl zkušenosti dostatek. Dělal jsem v poradenství, vedl projekty podobného typu pro různé klienty.

* Takže CzechInvest je ideálním místem pro mladé lidi, protože v soukromém sektoru by takhle rychle kariéru neudělali?

Obecně to tak je, potřebujete tady nějakou dynamiku, kterou mají spíše mladší lidé. Jsou tu potřeba výsledky, aktivita. Není to o tom, že tu někdo bude sedět a povede jakýsi administrativní proces.

* Přivedl jste si nějaké své lidi?

S nikým jsem se neznal. Dělalí jsme výběrová řízení a myslím, že jsme sem dostali skvělé lidi, ať z automotive, mezinárodní telekomunikační firmy, či z pojišťovnictví. Práce v korporaci je oslovovala méně. Považuji za úspěch, že se nám je povedlo sehnat, protože šli s platem o 30 procent níž. Přesto to byli ochotni udělat.

* Za kolika investicemi, které celkově do Česka přijdou, stojí agentura? Nedávno sem například dorazily čínské investice bez vás, má tedy vůbec CzechInvest smysl?

Pokud se bavíme o investicích spojených s know-how, což pak znamená pracovní místa, a nikoliv čistě kapitálových, tam máme pozici velmi dobrou. Podle informací z národních obchodních komor jdou asijské investice většinou přes nás. Ale žádnou analýzu nemáme. Navíc my poskytujeme finanční podporu až od nějaké výše investice, obecně okolo 100 milionů. Čistě kapitálové investice jsou pro nás zajímavé jako komplementární servis pro malé a střední podniky. Oslovují nás, chtějí kapitálovou injekci nějakého strategického partnera, aby se mohly rozšířit, jít na nové trhy, dovyvinout výrobek, rozšířit kapacitu výroby a podobně.

* O žádných velkých investicích kromě GE Aviation se ale teď nemluvílo.

Naší rolí je investice shánět, ne je zveřejňovat, ale stojíme třeba za GE, Foxconnem či INA. Investor často nechce, aby se o něm mluvilo. Jde jak o spekulanty, tak například o konkurenční boj, času na realizaci projektů je v současné době málo. Oni nechtějí, aby někdo jejich projekt brzdil. Nebo třeba vyhráli nějaký tendr, ale nejde to ohlásit dřív, než to jejich zákazník potvrdí, protože jsou na to navázána další obchodní jednání nebo jejich další strategie.

* Jak dlouho trvá jedna investice?

Nebavíme se o tom, že bych si koupil v krámě tři housky nebo nové auto. Já se „snažím o koupi“ investice, celý proces je podstatně delší. Není to v horizontu tří měsíců. Máme i několik krátkodobějších investic, je to i častější než dřív, ale většinou to trvá 6 až 12 měsíců.

* Kolik je těch krátkodobých?

Takovou statistiku jsme si zatím nedělali. Hodně se nám změnila skladba zakázek i tím, že nám klesla finanční podpora ze 40 na 25 procent. To je velký pokles finanční podpory a jiné státy ve střední a východní Evropě takový nemají. Museli jsme se začít soustřeďovat na jiný typ zakázek, které nejdou jen po ceně.

* CzechInvest dávno není jen o investicích, ale dělá administrátora evropských fondů. Kolik práce je původní základ – lákání investorů?

Nejsnáze je to vidět na lidech. Z celkového počtu asi 265 lidí se fondy zabývá asi 160 až 170, zbytek dělá pobídka a práci s investory. Teď je ve třetím čtení zákon o rozdělení agentury a vznikne samostatný úřad – Agentura pro podnikání a inovace, která bude spravovat jen fondy. Už to mělo být od ledna letošního roku, ale došlo ke zpoždění. **STO PROJEKTŮ V JEDNÁNÍ**

* V roce 2014 jste zprostředkovali investice za 87 miliard korun. Byl loňský rok lepší?

Přesná čísla nemohu ještě komentovat, ale cíle jsme překonali relativně výrazně. Co se týká počtu pracovních míst, tam jsme měli ambiciózní strategii 10 tisíc míst. Ale i proto, že nám klesla podpora, musely být cíle střízlivější. Přesto se nám laťku podařilo překonat dokonce o dalších několik tisíc a jsme tak na srovnatelné úrovni s předloňským, velmi úspěšným rokem. Některé případy se

uzavřely rychleji, než jsme čekali, naopak není započítaná třeba investice GE Aviation. Zajímavé je i to, že se posílil počet projektů, které nemají žádost o pobídku.

* Při svém nástupu jste vyhlašoval, že Česko bude Irskem střední Evropy a chcete jej dostat mezi deset nejoblíbenějších investičních lokalit. Daří se to? Říkal jsem do pěti, respektive do tří let. Máme předběžné analýzy za rok 2015, které vypadají relativně dobře. A to z pohledu, jak je česká ekonomika schopna lanařit investice vzhledem k počtu obyvatel. Uvidíme, zda se čísla potvrdí a v té desítce jsme.

* Jaké investice jsou nyní v jednání?

Aktuálně máme kolem 100 rozjednaných projektů. Soustředujeme se hlavně na hi-tech projekty z prioritních sektorů, například leteckého anebo elektronického průmyslu, které s sebou přinášejí další přidané hodnoty. Přesah do oblasti výzkumu a vývoje, možnosti spolupráce investorů s dalšími tuzemskými partnery, ať už z akademické sféry anebo s lokálními dodavateli, kteří tak získají možnost vstupu na nové trhy a kteří tím zároveň budou vytvářet nová pracovní místa.

* Už ministr Martin Říman vyhlašoval „stop montovněm“. Jaký je tedy teď podíl investic hi-tech a hi-end?

Podíl hi-tech investic s vysokou přidanou hodnotou se nám daří zvyšovat. V roce 2015 se jednalo o odhadem 30 procent získaných projektů: typickým příkladem je dohoda s Foxconnem o umístění vývoje v Česku. Jedním z aspektů hi-tech projektů je odpovídající platové ohodnocení lidí a větší potenciál do budoucna. Nicméně jsme země s hlubokou průmyslovou tradicí. Výroba tu byla a stále je zastoupena ve vysoké míře, stojí na ní česká ekonomika.

* Napověděl vám rok 2015, jaký může být ten letošní?

Dobrou zprávou je, že investoři chtějí investovat i přes radikální pokles finanční podpory v roce 2014. Významně se nám změnila struktura projektů. V roce 2014 pouze necelých 15 procent zakázek nežádalo o investiční pobídky, loni jich bylo už přes 30 procent. Pro investory jsou důležité i jiné věci ze servisní oblasti – povolovací procedury, víza –, které my taky zajišťujeme. Tam podíl narostl. Každopádně investoři velmi tlačí na čas, protože chtějí minimalizovat rizika. Pro nás to znamená zvýšené nároky na lidi. I proto jsme řešili vnitřní rezervy a navýšení počtu zaměstnanců, kteří jsou v přímém kontaktu s investory, zhruba o 12 procent. Na jednoho projektového manažera tak dnes připadá více než 100 vytvořených pracovních míst ročně.

Můj věk se mnou nikdy žádný klient ani politik neřešil.

Karel Kučera (35)

• Vystudoval Právnickou fakultu UK a Fakultu mezinárodních vztahů na VŠE v Praze. • Pracoval mimo jiné pro Deutsche Post, Accenture či M. C. Triton a v České televizi. • Po roce 2013 působil jako konzultant a projektový manažer. • V říjnu 2013 byl jmenován ředitelem Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest. • Je ženatý, má dvě děti.

CzechInvest

• Státní příspěvková organizace je podřízena Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR. • Založen byl v roce 1992. • V roce 2014 zprostředkoval v Česku 147 domácích a zahraničních investic v hodnotě 87 miliard korun. • Investice by měly vytvořit 16,7 tisíce nových pracovních míst, nejvíce v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. • Pracuje pro něj přes 260 zaměstnanců, více než polovina z nich se věnuje administraci evropských fondů. Více než polovina lidí, kteří v CzechInvestu pracují, se zabývá evropskými fondy. Menší zbytek láká investory.

Foto popis| Loni stoupl objem zakázek, které nežadají investiční pobídku, říká šéf CzechInvestu Karel Kučera.